
8

Stemmingen moties MIRT

Aan de orde zijn de stemmingen over moties, ingediend bij het debat over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport,

te weten:

- de motie-Van Aalst/Remco Dijkstra over een zo spoedig mogelijke besluitvorming over de aanpak van de N35 (35300-A, nr. 15);
- de motie-Van Aalst over niet verlagen van de maximumsnelheid (35300-A, nr. 16);
- de motie-Van Aalst over geen verlaging van de maximumsnelheid door uitstel van wegonderhoud (35300-A, nr. 17);
- de motie-Van Aalst over verbreding van de A2 Eindhoven-Weert naar ten minste 2x3 rijstroken (35300-A, nr. 19);
- de motie-Van Aalst over de knelpunten Ridderkerk-Gorinchem en Gorinchem-Valburg (35300-A, nr. 20);
- de motie-Van Aalst over het sneller realiseren van de verbreding van de A2 tussen knooppunt Het Vonderen en Kerensheide (35300-A, nr. 21);
- de motie-Remco Dijkstra over een inventarisatie van de benodigde budgetten voor een investeringsfonds (35300-A, nr. 22);
- de motie-Remco Dijkstra over het afwegen van nut en noodzaak van het project Zuidasdok (35300-A, nr. 23);
- de motie-Remco Dijkstra/Postma over het krachtig voortzetten van het project A27/A12 (35300-A, nr. 24);
- de motie-Remco Dijkstra/Postma over alleen een bijdrage voor een oeververbinding regio Rotterdam als de filedruk wordt opgelost (35300-A, nr. 25);
- de motie-Remco Dijkstra over de doorstroming op het traject A15 Deil-Ochten (35300-A, nr. 26);
- de motie-Remco Dijkstra over het als eerste uitvoeren van de filebeperkende maatregelen op de A12 (35300-A, nr. 27);
- de motie-Remco Dijkstra over een mogelijke overdracht van de N35 (35300-A, nr. 28);
- de motie-Kröger over een brede afweging voor de MIRT-projecten die door de PAS-uitspraak moeten worden aangepast (35300-A, nr. 29);
- de motie-Kröger over de gevolgen van de verlaging van de maximumsnelheid voor de verkeersvraag (35300-A, nr. 30);
- de motie-Kröger/Bromet over in de nieuwe systematiek van emissierechten voorrang voor projecten die tijdelijk of in zeer geringe mate stikstof uitstoten (35300-A, nr. 31);
- de motie-Kröger c.s. over niet kappen van bomen langs de A9 voor de aanleg van een tankstation (35300-A, nr. 32);
- de motie-Postma/Remco Dijkstra over een onderzoek naar de aanhoudende ongevallen op de N9 (35300-A, nr. 33);
- de motie-Postma c.s. over de verdere MIRT-planning van de N35 (35300-A, nr. 34);
- de motie-Amhaouch c.s. over een betere bereikbaarheid van het Noorden via de Lelylijn (35300-A, nr. 35);
- de motie-Amhaouch c.s. over een intercity Amsterdam-Aken na de huidige concessieperiode (35300-A, nr. 36);

- de motie-Laçin over het besteden van 60% van de uitgaven voor infrastructuur aan openbaar vervoer en spoor (35300-A, nr. 37);
- de motie-Laçin over het schrappen van zeven asfaltprojecten ten gunste van meer stikstofruimte voor spoor en openbaar vervoer (35300-A, nr. 38);
- de motie-Laçin over de kansen die de Lelylijn biedt voor woningbouw en banen (35300-A, nr. 39);
- de motie-Laçin over aandacht voor blinden en slechthorenden bij gebiedsontwikkeling (35300-A, nr. 40);
- de motie-Schonis c.s. over het verbeteren van de spoorverbinding tussen Gent en Terneuzen (35300-A, nr. 41);
- de motie-Schonis/Van der Graaf over het verbeteren van de toegankelijkheid van stations (35300-A, nr. 42);
- de motie-Schonis c.s. over het monitoren van de voortgang van de herplantingsplicht bij infrastructurele werkzaamheden (35300-A, nr. 43);
- de motie-Schonis c.s. over een tijdelijk alternatief voor de Paddepoelsterbrug (35300-A, nr. 44);
- de motie-Moorlag over verbetering van de bereikbaarheid per spoor van het Thialfstadion (35300-A, nr. 46);
- de motie-Moorlag over het inzetten op duurzaamheidswinst bij lopende projecten (35300-A, nr. 47);
- de motie-Moorlag over het opheffen van de spoorwegovergang Vierpaardjes (35300-A, nr. 48);
- de motie-Moorlag over verbetering van de fietsinfrastructuur (35300-A, nr. 49);
- de motie-Van der Graaf/Postma over routeplanners wegen rond scholen laten mijden (35300-A, nr. 50);
- de motie-Van der Graaf c.s. over haalbaarheidsonderzoek naar de Nedersaksenlijn (35300-A, nr. 51);
- de motie-Van der Graaf c.s. over onderzoek naar de effecten van snelheidsverlaging op geluidsoverlast (35300-A, nr. 52);
- de motie-Van der Graaf/Amhaouch over verhoging van de bovenleidingsspanning naar 3 kilovolt (35300-A, nr. 53);
- de motie-Van der Graaf/Schonis over prioriteit voor spoorse projecten bij toewijzing van vrijgekomen stikstofruimte (35300-A, nr. 54);
- de motie-Van Raan/Van Esch over de noodzaak van zeven MIRT-projecten na verlaging van de maximumsnelheid (35300-A, nr. 55);
- de motie-Van Raan c.s. over het effect op de doorstroming van een snelheidsverlaging naar 80 km/u op sommige deeltrajecten (35300-A, nr. 56).

(Zie notaoverleg van 25 november 2019.)

De voorzitter:

De motie-Remco Dijkstra (35300-A, nr. 22) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat veel van de infrastructuur die aanwezig is in Nederland een bepaalde maximale levensduur kent en door intensief gebruik meer slijt;

overwegende dat beheer en onderhoud een opgave is om onze infrastructuur in goede staat te houden;

overwegende dat er nog wensen leven voor nieuwe infra en het aanpakken van ontbrekende schakels in het infranetwerk;

overwegende dat deze opgave steeds groter wordt en daarmee meer budget opslokt;

overwegende dat het kabinet werkt aan een investeringsfonds en investeren in infrastructuur expliciet genoemd staat als iets dat bijdraagt aan ons verdienvermogen als Nederland;

verzoekt de minister met het oog op een investeringsfonds een inventarisatie te doen naar de benodigde budgetten voor:

- een inhaalslag voor het achterstallige onderhoud aan infra;
- regulier en uitgesteld beheer en onderhoud;
- een oplossing voor de bestaande knelpunten uit de meest recente NMCA;
- geplande investeringen die volgen uit het regeerakkoord;
- nieuwe en toekomstige wensen in fysieke infra die het verdienvermogen van Nederland kunnen vergroten;

verzoekt de minister tevens deze punten aan de Kamer te zenden,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 59, was nr. 22 (35300-A).

De voorzitter:

De motie-Remco Dijkstra/Postma (35300-A, nr. 25) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door het lid Remco Dijkstra. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 60, was nr. 25 (35300-A).

De voorzitter:

De motie-Remco Dijkstra (35300-A, nr. 28) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de N35 een belangrijke schakel vormt tussen de regio's Zwolle en Twente;

overwegende dat de provincie 120 miljoen wil investeren;

overwegende dat de voorkeur uitgaat naar het omtoveren van de N35 naar een volwaardige A35;

verzoekt de minister om op basis van een verkeersonderzoek met de provincie Overijssel in gesprek te gaan of een overdracht van de N35 mogelijk is en over wat hiervoor nodig is, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 61, was nr. 28 (35300-A).

De voorzitter:

De motie-Kröger c.s. (35300-A, nr. 32) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Rijkswaterstaat voornemens is om langs de A9 honderden bomen te kappen voor de aanleg van een verzorgingsplaats inclusief tankstation en hierover grote onrust is ontstaan in Ouderkerk aan de Amstel;

overwegende dat de bomen de snelweg deels aan het gezicht en het gehoor onttrekken en we eerder meer dan minder bomen nodig hebben;

overwegende dat in de regio benzine niet schaars is en er binnen enkele kilometers omtrek zestien tankstations 24 uur per dag geopend zijn;

verzoekt de regering om af te zien van het kappen van duizenden gezonde bomen langs de A9 voor de aanleg van een verzorgingsplaats inclusief tankstation,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 62, was nr. 32 (35300-A).

De voorzitter:

De motie-Laçin (35300-A, nr. 37) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat uit onderzoek van CE Delft en MOVE Mobility is gebleken dat investeringen in openbaar vervoer en fiets zorgen voor drie tot vier keer betere bereikbaarheid, ook voor autorijders;

constaterende dat uit onderzoek van SEO is gebleken dat investeringen in ov en fiets leiden tot betere mobiliteit van veel mensen met een laag inkomen;

constaterende dat 60% van de jaarlijkse overheidsuitgaven aan infrastructuur naar meer asfalt gaat en nog geen 30% naar ov en spoor;

overwegende dat overheidsuitgaven in betere mobiliteit voor een zo groot mogelijke groep moeten resulteren;

van mening dat het Parijsakkoord en de stikstofproblematiek vragen om radicaal andere keuzes met betrekking tot mobiliteit in de toekomst;

roept de regering op om de komende tien jaar 60% van de overheidsuitgaven aan infrastructuur te besteden aan openbaar vervoer, spoor en fietsinfrastructuur en nog geen 30% aan asfaltgerelateerde investeringen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 63, was nr. 37 (35300-A).

De voorzitter:

De motie-Laçin (35300-A, nr. 40) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Laçin en Van der Graaf. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 64, was nr. 40 (35300-A).

De voorzitter:

De motie-Schonis c.s. (35300-A, nr. 44) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Schonis, Moorlag, Van der Graaf, Laçin en Kröger.

Zij krijgt nr. 65, was nr. 44 (35300-A).

Ik stel vast dat wij nu over deze gewijzigde moties kunnen stemmen.

Op verzoek van de heer Remco Dijkstra stel ik voor zijn motie (35300-A, nr. 23) en zijn gewijzigde motie (35300-A, nr. 59, was nr. 22) aan te houden. Op verzoek van mevrouw Van der Graaf stel ik voor haar motie (35300-A, nr. 54) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Van Aalst/Remco Dijkstra (35300-A, nr. 15).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV, FvD en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Aalst (35300-A, nr. 16).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van DENK, de PVV en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Aalst (35300-A, nr. 17).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PVV en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Aalst (35300-A, nr. 19).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van DENK, de PVV en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Aalst (35300-A, nr. 20).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van DENK, de VVD, de SGP, het CDA, de PVV, FvD en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Aalst (35300-A, nr. 21).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van DENK, de VVD, het CDA, de PVV, FvD en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Remco Dijkstra/Postma (35300-A, nr. 24).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van DENK, 50PLUS, de VVD, de SGP, het CDA, de PVV, FvD en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Remco Dijkstra (35300-A, nr. 60, was nr. 25).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de VVD, de PVV, FvD en Van Haga voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Remco Dijkstra (35300-A, nr. 26).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV, FvD en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Remco Dijkstra (35300-A, nr. 27).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, DENK, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV, FvD en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Remco Dijkstra (35300-A, nr. 61, was nr. 28).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PvdA, DENK, 50PLUS, de VVD, de PVV, FvD en Van Haga voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Kröger (35300-A, nr. 29).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, Van Kooten-Arissen en 50PLUS voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Kröger (35300-A, nr. 30).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, Van Kooten-Arissen, 50PLUS, D66, de SGP en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Kröger/Bromet (35300-A, nr. 31).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK en Van Kooten-Arissen voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Kröger c.s. (35300-A, nr. 62, was nr. 32).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen, 50PLUS, D66, de SGP, de ChristenUnie en FvD voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Mevrouw Kröger.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

Nu deze motie op stuk nr. 32 is aangenomen, hoop ik graag snel een brief van het kabinet te krijgen over hoe deze wordt uitgevoerd.

De voorzitter:

Ik stel voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

In stemming komt de motie-Postma/Remco Dijkstra (35300-A, nr. 33).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV, FvD en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Postma c.s. (35300-A, nr. 34).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV, FvD en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Amhaouch c.s. (35300-A, nr. 35).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Amhaouch c.s. (35300-A, nr. 36).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, FvD en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Laçin (35300-A, nr. 63, was nr. 37).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD en Van Kooten-Arissen voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Laçin (35300-A, nr. 38).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD en Van Kooten-Arissen voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Laçin (35300-A, nr. 39).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen, de SGP en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Laçin/Van der Graaf (35300-A, nr. 64, was nr. 40).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze gewijzigde motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Schonis c.s. (35300-A, nr. 41).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Schonis/Van der Graaf (35300-A, nr. 42).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Schonis c.s. (35300-A, nr. 43).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen, 50PLUS, D66, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, FvD en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Schonis c.s. (35300-A, nr. 65, was nr. 44).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen, 50PLUS, D66, de SGP, het CDA en de ChristenUnie voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Mevrouw Tellegen.

Mevrouw Tellegen (VVD):

De VVD had ook voor de motie op stuk nr. 43 (35300-A) moeten stemmen.

De voorzitter:

Dan zal deze opmerking in de Handelingen worden opgenomen.

In stemming komt de motie-Moorlag (35300-A, nr. 46).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen, 50PLUS, D66, de VVD, het CDA, de ChristenUnie, de PVV, FvD en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fractie van de SGP ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Moorlag (35300-A, nr. 47).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie en Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Moorlag (35300-A, nr. 48).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Moorlag (35300-A, nr. 49).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen en 50PLUS voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Graaf/Postma (35300-A, nr. 50).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen,

50PLUS, D66, de SGP, het CDA en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Graaf c.s. (35300-A, nr. 51).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Graaf c.s. (35300-A, nr. 52).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen, 50PLUS, D66, de SGP en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Graaf/Amhaouch (35300-A, nr. 53).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Raan/Van Esch (35300-A, nr. 55).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD en Van Kooten-Arissen voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Raan c.s. (35300-A, nr. 56).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD en Van Kooten-Arissen voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.